

NMH

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

A Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság

Intézkedési terve

**az egyajánlatos közbeszerzések elkerülését
segítő módszerekről és gyakorlatokról
a 2022. december 31-ig
terjedő időszakra**

I. Bevezetés

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: Ajánlatkérő) az egyajánlatos közbeszerzések számának csökkentését szolgáló intézkedésekről szóló 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése alapján a közbeszerzési eljárásait megvizsgálta, és az egyajánlatos közbeszerzési eljárások számának csökkentése érdekében a jelen intézkedési tervben foglaltak szerint kíván eljárni.

II. Az egyajánlatos közbeszerzések magas számának lehetséges okai.

A jelen Intézkedés Terv a Miniszterelnökség „Útmutató az egyajánlatos közbeszerzések elkerülését segítő módszerekről és gyakorlatokról” megnevezésű dokumentumban foglaltak figyelembe vételével került elkészítésre.

Az érintett közbeszerzési eljárások Ajánlatkérő mérésügyi szakterülete által támasztott beszerzési igények kielégítése céljából kerültek lefolytatásra, továbbá ezen eljárások eredményeként került sor szerződések megkötésére, ezért az egyajánlatos közbeszerzések magas arányának lehetséges okainak következők szerinti bemutatása az érintett szakterület (Hivatal Infokommunikációs Erőforrások Divíziójának Mérésügyi Főosztálya, a továbbiakban Mérésügyi Főosztály) speciális igényeinek, beszerzéseinek sajátos helyzetét mutatja be, rámutatva az alacsonyabb mértékű közbeszerzési verseny vélt okaira.

Alapvetés

Ajánlatkérő mérőszolgálatának főbb feladatai:

- őrködi az állami frekvenciavagyon jogszerű használata felett,
- feltárja az elektronikus hírközlés és -média ténylegesen érzékelhető műszaki adatait,
- biztosítja a zavarmentes frekvencia- és eszközhasználatot,
- ellenőrzi az infokommunikációs szolgáltatások minőségi színvonalát.

Ezen feladatok ellátásához speciális, sok esetben egyedi gyártmányú mérőműszerek, illetve egyedi fejlesztésű szoftverek szükségesek.

Az elektronikus mérőműszerek és a méréseket támogató szoftverek általánosan az alábbi területeken kerülnek felhasználásra:

- kutatás, fejlesztés,
- oktatás,
- gyártás,
- üzemeltetés (távközlési szolgáltatók saját rendszerének üzemeltetése, szolgáltatásuk ellenőrzése),
- hatósági ellenőrzés.

A műszergyártók a gyártás és a szolgáltatói üzemeltetés területén értékesítenek nagy darabszámban (több ezer db) műszereket és szoftver alkalmazásokat. Ezen területeken több gyártó (4-5) is kínál hasonló tudású mérőeszközöket.

A hatósági ellenőrzés speciális követelményei (nagyobb pontosság, több paraméter mérési igénye) és a kis darabszámú felhasználás miatt a piac ezen szegmensén már kevesebb gyártót találunk (2-3).

A mérésügyi szakterület közbeszerzései az alábbi csoportokba sorolhatók:

1. Általános mérőműszerek (mérővevő, spektrumanalizátor, frekvenciamérő, teljesítménymérő, oszcilloszkóp stb.) beszerzése.

A mérőműszer piac előzőekben vázolt ismertetése szerint az átlagosnál magasabb minőségi követelményeknek megfelelő és kis darabszámú (1-2 db) műszerre átlagosan egy ajánlattevő jelentkezik. Jellemzően évente 8-10 közbeszerzési eljárás kezdeményezésére kerül sor (részajánlatokkal együtt) és 1-2 rész esetben érkezik/érkezett ennél több ajánlat.

Az egyajánlatos eljárás(ok) okaként a mérőműszerek sajátosságai és a korlátozott gyártói kapacitások kerültek azonosításra. A beszerzések tárgyaként a mérőműszerek nem helyettesíthetők más eszközökkel.

2. Meglévő mérőrendszerek bővítése, fejlesztése

Ajánlatkérő az elmúlt években, évtizedekben kiépített, továbbfejlesztett egész országot lefedő, több távközlési technológiát átfogó mérőrendszereket. Ilyenek az országos rádiómonitoring rendszer 70 mérőállomással, a vezetékes telefontól az IP adatátvitelig a távközlési szolgáltatások minőségi paramétereit mérő UTS rendszer vagy a mobilszolgáltatás mérőrendszer, amely a 2G-től az 5G-ig átfogja a szolgáltatási palettát. A mérőrendszer első ütemének indításakor még elképzelhető és meg is valósítható a verseny, de miután a nyertes ajánlattevő elkezdte kiépíteni, majd bővíteni az adott mérőrendszert, más piaci szereplő már kevésbé, a mérőrendszer fokozódó bővülése után – de facto – egyáltalán nem tud ajánlatot tenni. Jól példázza ezt a mobilszolgáltató mérőrendszer kiépítése. A fejlesztés indításakor (2006) hat piaci szereplőt lehetett azonosítani, akik képesek voltak az előírt követelménynek megfelelő ajánlattételre. Az ajánlati felhívásra négy ajánlat érkezett. Az elmúlt időszak évenkénti, két évenkénti fejlesztésink eredményeként a mérőrendszer értéke már meghaladja az 1 milliárd Ft-t. Az újabb fejlesztésekre indított közbeszerzésekre az eredeti nyertes ajánlattevőn kívül más – de facto – nem tud ajánlatot tenni a gyártó specifikus kapcsolódások miatt, illetve azokat az új funkciókat csak a teljes rendszer kiváltásával tudná elméletileg megvalósítani, de ez a rendszer magas ára és belső informatikai rendszerekhez való kapcsolódás miatt teljesen irreális. Az elmúlt években nem is volt más ajánlattevő a bővítésekre. Az eltelt időben emellett a piac is átalakult. A korábbi hat potenciális gyártóból a felvásárlások, és az Európai piacról való kivonulás miatt a piaci szereplők száma kettőre csökkent. A piacon maradt egyik gyártó terméke aktuálisan teljeskörűen nem is fedi le a beszerzett termék képességeit (gyártói fejlesztés is indokolt lenne, amelynek nyereségessége erősen kérdéses lehet). Ebben a kategóriában évente 3-6 eljárás lebonyolítására kerül(t) sor, és a fentiekben részletezett okok miatt mindig csak egy-egy ajánlat érkezik.

Az egyajánlatos eljárás(ok) okaként a mérőrendszerek sajátosságai és a rendszer(ek) fejlesztési lehetőségei rendszerismeretének megkerülhetetlen szükségessége

kerültek azonosításra. A beszerzések tárgyaként a mérőrendszerek nem helyettesíthetők más eszközökkel.

3. Meglévő szoftver rendszerek bővítése, mérőműszerhez kapcsolódó szoftver fejlesztések

A piaci helyzet nagy mértékben hasonló a 2. pontban leírtakhoz. Ilyen jellegű beszerzés évente 4-7 alkalommal fordul elő. Két-három évente előfordul, hogy más (több) piaci szereplő is tesz ajánlatot az adott eljárásban – az informatikai piacon meglévő jelentősen nagyobb verseny miatt – ellenben ezen ajánlatok nem versenyképesek az eredeti szállító ajánlatával, mivel jelentékeny mértékű műszaki-technikai hátrányt kellene figyelmen kívül hagyni az árazás során.

Az egyajánlatos eljárás(ok) okaként a szoftverrendszerek sajátosságai és a rendszer(ek) fejlesztési lehetőségei rendszerismeretének megkerülhetetlen szükségessége kerültek azonosításra. A beszerzések tárgyaként a szoftverrendszerek nem helyettesíthetők más eszközökkel.

4. Mérőműszerek, mérési eszközök javítása, kalibrálása, méréstechnikai támogatások nyújtása.

A sajátos körülmények miatt ezen feladatokra csak az adott eszköz gyártója vagy képviselője tud ajánlatot adni. Ilyen típusú közbeszerzés évente 3-5 alkalommal indul, és minden esetben, illetőleg dominánsan csak egy ajánlattevő jelentkezik.

Az egyajánlatos eljárás(ok) okaként a javítandó, beállítandó, támogatandó eszközök sajátosságai és az eszköz(ök) ismeretének megkerülhetetlen szükségessége kerültek azonosításra. A beszerzések tárgyaként a javítandó, beállítandó, támogatandó eszközökkel összefüggő tevékenységek nem helyettesíthetők más tevékenységekkel.

III. Követendő beszerzési gyakorlat, tervezett intézkedések

Az egyajánlatos közbeszerzési eljárások számának lehető legalacsonyabb szintre csökkentése érdekében az alábbiak szerinti beszerzési gyakorlat meghonosítása szükséges a jelen Intézkedési Terv által érintett beszerzési tárgyak körében.

1. Potenciális ajánlattevők feltérképezése. *Az eljárás előkészítése során a kezdeményező szakterület a közbeszerzési eljárások indításához az Ajánlatkérőnél rendszeresített KÖZBESZERZÉST KEZDEMÉNYEZŐ ADATLAP 23. pontot követő mezőjében rövid elemzést készít a potenciális ajánlattevőkről, a releváns és aktuális piaci sajátosságokról. Az elemzés lehetőség szerint ki kell, hogy térjen a külföldi gazdasági szereplők lehetséges ajánlattételi esélyeire is.*

Felelős: igénylő szakterület

2. Árubeszerzés esetén online felmérés. *Árubeszerzés beszerzési tárgy esetén az indító szakterület az Ajánlatkérőnél rendszeresített beszerzés támogató rendszerben lehetőség szerint feltölti a potenciálisan megajánlható termékek online felmérésére vonatkozó kimutatást annak megállapítása, illetőleg ellenőrzése érdekében, hogy a célzott specifikációnak megfeleltethető-e több*

termék. Amennyiben az indító szakterület ilyen kimutatást nem tölt fel, úgy azt a közbeszerzési szakterület felhívására pótolja, amennyiben a közbeszerzési szakterület megítélése szerint ilyen előzetes felmérés indokolt akár a specifikáció, akár a közbeszerzési verseny előzetes kontrollja miatt.

Felelős: igénylő szakterület, közbeszerzési szakterület

3. Ajánlattételi határidő hossza. A jelen Intézkedési Terv hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárásokban nem alkalmazhatóak az adott eljárási forma tekintetében előírt legrövidebb ajánlattételi határidők. Az alkalmazandó ajánlattételi határidőt a közbeszerzési szakterület határozza meg elsősorban a minél nagyobb közbeszerzési versenyre szempontjaira figyelemmel.

Felelős: igénylő szakterület, közbeszerzési szakterület

4. Ajánlattétel ütemezése. Az indító szakterület a közbeszerzési szakterülettel egyeztetve törekszik arra, hogy a jelen Intézkedési Terv által érintett beszerzések jelentős része, különösen a nettó 100 millió forintot meghaladó eljárások ajánlattételi határideje az őszi-téli időszakra essenek, egyúttal ne essenek a nagyobb magyarországi ünnepnapokat közvetlenül megelőző és az azt követő 5 munkanapon belülre.

Az indító szakterület a közbeszerzési szakterülettel együttműködve törekszik arra, hogy a részben vagy egészben vélhetően ugyanazon ajánlattevői körrel érintett azonos vagy hasonló tárgyú közbeszerzési eljárásokat nem indít egy időben.

Felelős: igénylő szakterület, közbeszerzési szakterület

5. Közbeszerzési felhívások, közbeszerzési dokumentumok tekintetében alkalmazandó törekvések. A jelen Intézkedési Terv hatálya alá tartozó beszerzéseknél a következő keretek között kerülhet csak sor az eljárás feltételeinek, követelményeinek meghatározására:

- a) kötelező az előírtnál hosszabb ajánlattételi határidő meghatározása (lásd a 3. pontot);
- b) gazdasági és pénzügyi alkalmassági követelmény mellőzendő;
- c) a műszaki leírás nem definiálhatja a beszerzési igényt kereskedelmi kategóriákra utalással, de – amennyiben ezzel az ajánlattétel megkönnyíthető – referenciatermékek megnevezhetők a közbeszerzési dokumentumokban;
- d) ajánlati és egyéb biztosíték előírása nem megengedett, csak kivételesen indokolt esetben (az indokolást a KÖZBESZERZÉST KEZDEMÉNYEZŐ ADATLAP-on kell megadni);
- e) feltételes közbeszerzés nem alkalmazható, csak kivételesen indokolt esetben (az indokolást a KÖZBESZERZÉST KEZDEMÉNYEZŐ ADATLAP-on kell megadni);
- f) a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontjának alkalmazása kötelező, kivéve, ha a közbeszerzési szakterület azt nem tartja indokoltnak vagy célravezetőnek a beszerzési igény kielégítése szempontjából;
- g) a felhívásokat Ajánlatkérő a honlapján is közzéteszi;
- h) a 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontja hatálya alá tartozó beszerzési tárgyak tekintetében előzetes piaci konzultáció lefolytatása, amely kiterjed a tervezett közbeszerzési eljárás műszaki leírására és szerződéstervezetére is, különös figyelemmel a verseny élénkítését szolgáló eszközök feltárására.

Felelős: igénylő szakterület, közbeszerzési szakterület

6. Visszacsatolás, a lefolytatott előzetes piaci konzultációk és közbeszerzési eljárások kiértékelése.

A lefolytatásra került előzetes piaci konzultációk eredményét az indító szakterület megvizsgálja és ennek eredményeként a KÖZBESZERZÉST KEZDEMÉNYEZŐ ADATLAP-on nyilatkozik arról, hogy mely körben lehetséges a verseny növelése érdekében az eljárás tervezett műszaki vagy egyéb feltételein módosítani.

A lefolytatott egyajánlatos közbeszerzési eljárások lezárásakor az indító szakterület a Bíráló Bizottság előtt, jegyzőkönyvbe foglaltan a szükséges mértékben és terjedelemben ismerteti arra vonatkozó álláspontját, hogy milyen okból nem került sor több ajánlat benyújtására. Az ismertetéshez a közbeszerzési szakterület szükség szerint észrevételek, kiegészítéseket fűz.

Felelős: igénylő szakterület, közbeszerzési szakterület

7. Keretmegállapodásos eljárások alkalmazása. *Az indító szakterület megvizsgálja, hogy a jelen Intézkedési Terv hatálya alá tartozó beszerzések tekintetében keretmegállapodásos eljárás(ok) alkalmazásának lehetőségeit és erről írásos összefoglalót készít a közbeszerzési szakterület részére.*

Felelős: igénylő szakterület

Határidő: 2022. június 15.

8. Dinamikus beszerzési rendszer alkalmazása: *Az indító szakterület megvizsgálja, hogy a jelen Intézkedési Terv hatálya alá tartozó beszerzések tekintetében a dinamikus beszerzési rendszer alkalmazásának lehetőségeit és erről írásos összefoglalót készít a közbeszerzési szakterület részére.*

Felelős: igénylő szakterület

Határidő: 2022. július 15.

IV. Záró rendelkezések

Jelen Intézkedési Terv 2022. április 30. napját követően indítandó közbeszerzési eljárások tekintetében alkalmazandó.

A Jelen Intézkedési Terv hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárások: mérésügyi szakterület által kezdeményezett közbeszerzések.

Budapest, 2022. április 29.

Dr. Koltay András

Elnök

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság

s.k.